

SEKTÖREL DÜZENLEMELER BÜLTENİ

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

**Merkez Bankası
Tarafından Dönüşüm
Hesaplarının Tarih
Koşulunda Değişiklik
Yapıldı**

**Gemi Acentelerinin
Hizmet Ücret Tarifesi
Belirlendi**

**Demir Yolu Altyapı
Erişimi ve Kapasite
Tahsisine İlişkin Yeni
Yönetmelik Yayınlandı**

**Çevrenin Korunması
Yönünden Kontrol Altında
Tutulan Katı Yakıtların
İthalat Denetimi Tebliğinde
Değişiklik Yapıldı**

**Altın İthalatına Kota
Uygulamasının Kapsamı
Genişletildi**

**Tütün Mamullerinde Gramaj
Sınırlamasına İlişkin
Düzenleme Yapıldı**

Merkez Bankası Tarafından Dönüşüm Hesaplarının Tarih Koşulunda Değişiklik Yapıldı

18 Eylül 2023 tarihli Resmi Gazete'de yer alan Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ve Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) gerçek kişi dönüşüm hesaplarının tarih koşulunda teknik değişik yaparak yurt içi yerleşik gerçek kişilerin 31 Ağustos 2023 tarihi itibarıyla bankalarda mevcut olan altın, dolar, avro ve İngiliz sterlini cinsinden mevduat ve katılım fonu hesaplarını TL'ye çevirebilmesi kararlaştırıldı.

Tebliğ ile yurt içi yerleşik tüzel kişilerin ise 30 Haziran 2023 tarihi itibarıyla ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyelerini; 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla da mevcut altın hesaplarını, hesap sahiplerinin isteği üzerine ve dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden gerçekleştirebileceği bildirildi.

Katı Yakıtların İthalat Denetimi Tebliğinde Değişiklik Yapıldı

20 Eylül 2023 tarihli Resmi Gazete'de yer alan Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Katı Yakıtların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2023/7)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2023/31) ile önceden yalnızca 2701.11.00.00.00 antrasitlerin filtrasyonu amacıyla, 2701 tarife pozisyonundaki katı yakıtların laboratuvarlarda araştırma ve analizlerde kullanılması amacıyla verilen muafiyetin Tebliğin 1 numaralı ekinde bulunan tüm GTİP'ler için savunma sanayinde, ısıl işlem gerçekleşmeyen üretimde girdi olarak filtrasyonda ya da laboratuvarlarda araştırma ve analizlerde kullanılması amacıyla sağlanmasına karar verildi.

Muafiyetten yararlanmak isteyen ithalatçıların kayıt belgesi alması zorunluluğu bulunmaktadır. Ancak söz konusu eşyanın yıllık 1 tonu aşmayacak miktarda ithalatında kayıt belgesi aranmayacak.

Gemi Acentelerinin Hizmet Ücret Tarifesi Belirlendi

19 Eylül 2023 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Gemi Acentelik Hizmetleri Ücret Tarifesine İlişkin Tebliğ ile gemi acentesi olarak faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişilerin verdikleri gemi acenteliği hizmetlerine ilişkin ücret tarifesi belirlendi. Tebliğ hükümleri, gemi acentesi olarak faaliyet gösteren gerçek veya tüzel kişilerin verdikleri gemi acenteliği hizmetlerine ilişkin ücretleri kapsıyor. Buna göre, acentelik hizmetleri geminin tonilatosuna göre, 600 euro ile 4 bin euro arasında ve koruyucu acentelik hizmetleri 300 euro ile 2 bin euro arasında olacak.

Çanakkale ve İstanbul Boğazı'ndan geçen gemiler için ise acentelik hizmetleri 200 ile 640 euro arasında ve koruyucu acentelik hizmetleri 100 ile 320 euro arasında değişecek. Öte yandan, gözetim hizmetleri ücretleri, komisyon ve primaj oranları da belirlendi.

Türkiye limanlarına sefer yapan veya Türk boğazlarından geçen gemilerin acentelik, koruyucu acentelik, komisyon, primaj, gözetim, liman ücretleri ile diğer masrafların tamamı, peşin olarak gemi acentesine ödenecek.

Gemi ve deniz araçlarının yük, yolcu veya eşyaya ilişkin vergi, resim, harç, pul ve zorunlu giderleriyle gemi ve deniz araçlarının makine, teçhizat, malzeme ve personeline, ödenmesi gereken giderler, navlun tahsili ve havale giderleri, bu tebliğ uyarınca alınacak ücretlere dahil olmayacak. Tebliğ yayımından bir ay sonra yürürlüğe girecek.

Altın İthalatına Kota Uygulamasının Kapsamı Genişletildi

Borsa İstanbul'dan yapılan açıklamada "Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda söz konusu kota kapsamına, Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) kodu 7108.12.00.00.12 standart dışı işlenmemiş altın ile 7108.12.00.00.13 standart işlenmemiş altına ek olarak 22.09.2023 tarihinden itibaren;

- 7108.11.00.00.00,
- 7108.13.10.00.00,
- 7108.13.80.00.00,
- 7112.91.00.00.00

GTİP kodlarında gerçekleştirilen altın ithalatları da dahil edilecektir." ifadesi kullanıldı.

Demir Yolu Altyapı Erişimi ve Kapasite Tahsisine İlişkin Yeni Yönetmelik Yayınlandı

28 Eylül 2023 tarihli Resmi Gazete’de yer alan Demiryolu Altyapı Erişim ve Kapasite Tahsis Yönetmeliği ile serbest, adil, şeffaf ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında ulusal demir yolu altyapı ağına erişimin sağlanması amacıyla demir yolu altyapı erişim ücretlerinin belirlenmesi ve demir yolu altyapı kapasitesinin tahsisi ile ilgili olarak uygulanacak usul ve esaslar belirlendi.

Buna göre, geçerli bir demir yolu tren işletmecisi yetki belgesi almış olan demir yolu tren işletmecilerinin altyapı kapasite tahsisi için başvuru yapmadan önce ilgili ulusal mevzuat kapsamında tanımlanan bir emniyet yönetim sistemini kuracak ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığından emniyet belgesi alacak.

Demir yolu altyapı işletmecileri, birden fazla altyapı şebekesinden geçen uluslararası yük ve yolcu taşımacılık hizmetlerinin verimli yürütülmesini sağlamak için diğer demiryolu altyapı işletmecileriyle işbirliği yapabilecek.

Demiryolu altyapı işletmecisinin bakım ve onarım çalışmaları sebebiyle yol kapatması neticesi demiryolu tren işletmecilerine sunulan alternatif yolun uzun mesafe olması durumunda, altyapı erişim ücretleri ve buna ilişkin ek ücretler, şebeke bildiriminde belirlenen kapatma süreleri dikkate alınarak, kısa olan asıl mesafe üzerinden ücretlendirilecek.

Demir yolu tren işletmecilerinin serbest, adil, şeffaf ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında demir yolu altyapısına erişimlerini sağlamak ve erişim haklarını kullanabilmelerine imkan vermek için gerekli tüm bilgiler demir yolu altyapı işletmecilerince hazırlanarak yıllık şebeke bildiriminde yayımlanacak.

Şebeke bildirimi ilgili formata uygun olarak hazırlanacak ve her yıl altyapı kapasite tahsis talepleri için son başvuru tarihinden en az 4 ay önce yayımlanacak, yayımlanma tarihinden en az 30 gün önce Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı onayına gönderilecek. Şebeke bildirimi, geçerlilik süresini kapsayacak ve en az 1 yıl uygulanacak.

Verimlilik artışına yönelik düzenlemeleri içeren şebeke bildirimi ekleri Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı onayı olmadan yayımlanabilecek. Bu durumda yayım tarihinden itibaren 7 gün içinde şebeke bildirimi değişikliği Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı onayına gönderilecek.

Altyapı kapasite tahsisi başvurusu olumlu sonuçlanan demir yolu tren işletmecisi, demir yolu altyapı işletmecisiyle bir erişim sözleşmesi imzalayacak, sözleşmelerin bir örneği, demir yolu altyapı işletmecisince Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı’na gönderilecek.

Ücretlendirme ilkelerine göre, demir yolu altyapı işletmecileri şebekenin benzer bir parçasında aynı nitelikteki hizmetleri gerçekleştiren farklı demir yolu tren işletmecileri için eşdeğer, ayrımcı olmayan ve işletmecilikten kaynaklanan çevresel etkileri de dikkate alarak bir ücret tarifesi uygulayacak ve ücretler, şebeke bildiriminde belirtilen kurallara uygun olacak. Ücretlendirme sistemi, demir yolu tren işletmecilerinin verim artışlarını destekleyecek şekilde düzenlenecek.

Tütün Mamullerinde Gramaj Sınırlamasına İlişkin Düzenleme Yapıldı

28 Eylül 2023 tarihli Resmi Gazete’de yer alan puro ve sigarillo, nargilelik tütün mamulü, sarmalık tütün mamulü ve pipoluk tütün mamulü teknik düzenlemelerine ilişkin tebliğleriyle Türk Standardları Enstitüsü (TSE) tarafından belirlenen söz konusu ürünlere yönelik standartlara uyulması zorunlu hale getirildi.

Yeni tebliğlerle belirtilen kategorilerdeki tütün mamullerinin anılan TS standartlarına uyumlu şekilde piyasaya arzının yeniden zorunlu hale getirilmesine, aykırı davranışlarda uygulanacak idari yaptırımlara ilişkin hükümlerle geçiş dönemine ilişkin süreler belirlendi. Bu kapsamda, nargilelik tütün, pipoluk tütün ve sarmalık kıyılmış tütün mamulünün piyasaya arzında gramaj çeşitliliği açısından sınırlama getirildi.

- Aromasız nargilelik tütün mamulü sadece 100 gramlık, aromalı nargilelik tütün mamulü ise sadece 25 gramlık ambalajlarda olmak üzere tek gramajla piyasaya arz edilebilecek.
- Geleneksel ve harmanlanmış sarmalık kıyılmış tütün mamulü 50 ve 100 gramlık, tek tütün çeşidinden üretilen sarmalık kıyılmış tütün mamulü 50, 100 ve 200 gramlık, pipoluk tütün mamulü 50 ve 100 gramlık ambalajlarda piyasaya verilebilecek.
- Puro ve sigarillo en fazla 25 adet olarak ambalajlanabilecek.

Geçmiş tebliğler kapsamında söz konusu ürünler daha fazla seçenekli gramajlarda piyasaya sunulabiliyordu. İhraç amacıyla üretilen ürünlerde belirtilen şartların varlığı aranmayacak.

Firmalar, TSE standartlarının yürürlükteki haline uygun olmayan tütün mamulü çeşitlerini bu yıl sonuna kadar piyasaya arz edebilecek. Farklı gramajlardaki ürünler 30 Haziran 2024'e kadar piyasada bulunabilecek.

Yasa dışı ticaretle mücadele edilebilmesi ve piyasa gereklilikleri gerekçesiyle tütün mamullerinin piyasaya arzında uyulması zorunlu teknik düzenlemeler arasında yer alan TS 13599 Sarmalık Kıyılmış Tütün Mamulü, TS 13445 Nargilelik Tütün Mamulü, TS 13569 Pipoluk Tütün Mamulü ve TS 13444 Puro ve Sigarillo standartlarında TSE tarafından düzenleme yapılması üzerine, anılan standartlara uyulmasını zorunlu kılan mevcut teknik düzenleme tebliğleri yürürlükten kaldırıldı.

